

studijos ir karjera

2020

**Šiomet įstoti į valstybės
finansuojamą vietą bus
kur kas paprasčiau!**

**Ko tikėtis iš egzaminų,
kokios stojimo datos ir
kokią specialybę rinktis?**

Leidiny parengtas bendradarbiaujant
su švietimo įstaigomis

Priėmimas į aukštąsias mokyklas: **daugiau** valstybės finansuojamų vietų ir būsimų pedagogų **bumas**

Karantinas bendrojo priėmimo organizavimui į aukštąsias mokyklas ir profesinio mokymo įstaigas daug įtakos neturėjo. Viešintelis didesnis pokytis – datų pasikeitimas. Tiesa, Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) prezidentas prof. dr. Pranas Žiliukas sako, kad nustatyti lankstesni minimalūs reikalavimai stojantiesiems, ko gero, nulems didesnę studijuojančiųjų valstybės finansuojamose vietose skaičių. Proveržio laukiama ir pedagogikos studijų programose.

Gintarė KAMI

„Brandos atestatai vargu ar bus pradami išrašinėti anksčiau nei nuo rugpjūčio 7 dienos“, – mano prof. P.Žiliukas.

Todėl šiais metais stojantieji prašymus pagrindiniam priėmimui Bendrojo priėmimo informacinėje sistemoje gali pildyti nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 18 d. 12 val. Kvietimo studijuoti paskelbimas numatytas rugpjūčio 22 d. iki 12 val.

Kalbant apie stojamųjų egzaminų organizavimą, kai kurių programų būsimiesiems studentams juos teks laikyti nuotoliniu būdu. Taip nusprendė ne viena aukštoji mokykla. Pasak prof. P.Ži-

liuko, tokių egzaminų gali tikėtis tiek Lietuvos teatro ir muzikos akademijos, tiek Vilniaus dailės akademijos ar Vytauto Didžiojo universitetų būsimieji studentai.

„LAMA BPO tiesiogiai organizuoja stojančiųjų į ugdymo krypties grupės studijų programas motyvacijos vertinimą. Jis vyks nuotoliniu būdu.

Turinys iš esmės nesikeičia, tiesiog nebus rašto dalies, vyks tik kiek ilgesnis pokalbis“, – sako P.Žiliukas.

Palankūs minimalūs reikalavimai

Atsižvelgiant į Seimo Švietimo ir mokslo komiteto, universitetų ir kolegijų siūlymus, taip pat į studentų ir mokinių at-

LAMA BPO prezidentas prof. dr. P.Žiliukas.

siliepiumus, priimtas sprendimas šiek tiek supaprastinti 2020 m. minimalius kriterijus stojantiesiems į aukštąsias mokyklas ir sudaryti palankesnes sąlygas pretenduojantiems į universitetus ir kolegijas.

Kaip ir anksčiau, 2020 m. stojantieji į aukštąsias mokyklas turės būti išlaikę bent tris brandos egzaminus: lietuvių

kalbos ir literatūros, užsienio kalbos bei matematikos, jų minimali išlaikymo riba – 16 balų. Išimtis – menų studijos, stojantiems į jas matematikos egzaminą laikyti nereikia. Tačiau nebebus skaičiuojamas šių trijų privalomų egzaminų balų aritmetinis vidurkis: nuo praėjusių metų buvo reikalaujama, kad stojantieji būtų universitetus jis būtų ne mažesnis negu 40, o stojantiems į kolegijas – ne mažesnis negu 25.

„Po ilgų svarstymų šių skaičių buvo atsisakyta, pasitenkinta teigiamu įvertinimu. Dalis asmenų faktiškai mokosi profiluotai, yra pasinėję į savo mėgstamų dalykų mokymąsi, o tam tikrą raštingumą jau byloja valstybinio egzaminų laikymas. Tuo ir apsiribota“, – sako LAMA BPO vadovas.

Kaip ir anksčiau, 2020 m. stojant į aukštąsias mokyklas taip pat bus atsižvelgiama į mokomųjų dalykų metinių įvertinimų vidurkį.

Į universitetus galės būti priimami stojantieji, kurių penkių privalomų mokyti dalykų įvertinimų vidurkis bus ne mažesnis negu 7, į kolegijas – ne mažesnis negu 6.

Tokie minimalūs reikalavimai, pasak profesoriaus, yra parankesni ir studijavusiems užsienyje arba ketinusiems tai daryti.

„Įvertinus, kad nemažai asmenų bandė studijuoti užsienyje arba ketino tai daryti ir nekreipė dėmesio į valstybinius brandos egzaminus, juos rinkosi pagal kitą logiką, toks minimalių rodiklių pateikimas jiems šiemet yra parankesnis“, – sako P.Ziliukas.

Patvirtintas ir 2020 m. mažiausias konkursinis balas valstybės finansuojamoms vietoms, kuris stojant į universitetus turės būti ne mažesnis kaip 5,4, stojant į kolegijas – ne mažesnis kaip 4,3. Dėl konkursinio balo kartelės valstybės nefinansuojamose vietose kiek sudėtingiau.

„Dėl mažiausio konkursinio balo kolegijos nusprendė labai įvairiai – reikalavimai bus labai skirtingi. Kai kur numatyta į mažiausio stojamojo konkursinio balo reikšmę įskaiciuoti papildomų balų, ne visos vienodai elgiasi lietuvių kalbos ir literatūros dalyko atžvilgiu – vienos į konkursinį balą įtrauks tik valstybinį brandos egzaminą įvertinimą, kitos – ir valstybinį, ir mokyklinį.“

Kai kurios valstybinės kolegijos ir mokamoms vietoms laikysis ministro nustatyto 4,3 minimalaus balo, o dalis privačių kolegijų priims ir su mažesniu balu. Taigi reiklumas kolegijose šiemet bus nevienodas“, – kalbėjo LAMA BPO prezidentas.

Tačiau pirmi metai istorijoje, kai universitetai vieningai susitarė ir laikysis nustatytos 5,4 minimalaus balo ribos ir mokantiems už studijas stojantiems.

Nelygu studijų kryptis, yra kelios dešimtys konkursinio balo sandaros variantų.

Pavyzdžiui, menų studijoms svarbiausi stojamieji egzaminai, kitur proporci-

PAGRINDINĖS DATOS

Pagrindinis priėmimas

Prašymų registravimas	2020 06 01–2020 08 18 12 val.
Kvietimo studijuoti paskelbimas	2020 08 22 iki 12 val.
Sutarčių sudarymas aukštosiose mokyklose	2020 08 24 8 val.–2020 08 26 17 val.
El. sutarčių su pakviestais sudarymas	2020 08 24 8 val.–2020 08 26 24 val.

Papildomas priėmimas

Prašymų registravimas	2020 08 28–2020 08 31 14 val.
Kvietimo studijuoti paskelbimas	2020 09 04 iki 12 val.
Sutarčių sudarymas aukštosiose mokyklose	2020 09 05 8 val.–2020 09 07 17 val.
El. sutarčių sudarymas	2020 09 04 15 val.–2020 09 07 24 val.

Stojamųjų egzaminų sesija

Egzaminai tvarkaraštyje nurodytose vietose	2020 07 20–2020 08 14
Nuotoliniu būdu organizuojami egzaminai	2020 06 25–2020 08 14

Rezultatų paskelbimas

Iki 2020 08 14

Stojančiųjų į ugdymo mokslų studijų programas motyvacijos vertinimas

Nuotolinis vertinimas prašymų teikimo laikotarpiu	2020 06 08–2020 08 14 2020 08 28–2020 08 31
---	--

jos sudaromos pagal dalykų svarbą. Galima gauti ir papildomų balų už tarptautinio lygio konkursų ir olimpiadų laimėjimą, atliktą savanorišką karą tarnybą, savanorystę.

Sutarčių sudarymas – nuotoliniu būdu

Sutarčių sudarymo tvarka šiemet nesikeitė, tačiau dalis mokyklų jau turėjo pasirengusias elektronines sutarčių sudarymo sistemas, kuriomis ir naudosis, o kitos propagavo fizinį atvykimą. Tais atvejais, kai mokyklos norėtų turėti elektroninį sutarties pasirašymo būdą, bet neturi programinės įrangos, tokią galimybę sudarys LAMA BPO.

„Matome, kad mūsų sistema naudosis nemažas skaičius kolegijų ir beveik visos profesinio mokymo įstaigos“, – teigia P.Ziliukas.

Daugiau valstybės finansuojamų vietų

Praėjusiais metais buvo beveik 13 tūkstančių valstybės finansuojamų vietų, šiemet jų – 16 tūkst. 369 ir dar 130 studijų stipendijų.

„Jos paskirstytos atitinkamoms studijų grupėms ar programoms. Daugiau dėmesio skirta kai kurių socialinių mokslų kryptims.“

Stojant, pavyzdžiui, į vadybos programas valstybės finansuojamų vietų šiemet bus daugiau net triskart. Daugiau slaugos, rehabilitacijos, pedagogikos studijų programoms“, – vardija LAMA BPO vadovas.

Būsiamiems pedagogams skirtos ir 300 eurų stipendijos (kas mėnesį). Toks paskatinimas, panašu, buvo veiksmingas.

„Matome, kad birželio antrąją savaitę turime jau per 600 norinčiųjų studijuoti pedagogikos studijų programas. Di-

džioji dalis – pirmuoju pageidavimu. Palyginti su praėjusiais metais, kai iš viso į šias programas buvo priimti 429 asmenys, matyti, kad šiemet pedagogų būmas bus nemažas. Būsiamiems pedagogams šiemet skirtos 585 valstybės finansuojamos vietos. Yra dar ir vadinaimosios profesinės studijos, kuriose pedagogiką studijuoja jau bakalauro ar magistro laipsnį turintys studentai. Vietų skaičius padidintas ir čia. Skatinausias stipendijas turės galimybę gauti ir pedagogikos studijas kaip gretutines vyresniuose studijų kursuose pasirinkę studentai. Gali būti, kad valstybėje įvyks lūžis ir, kalbant apie pedagogų rengimą, iš duobės bus iškopta“, – mano prof. P.Ziliukas.

Prasidėjus papildomam priėmimui bus atsižvelgta į prašymų gausą atskirose kryptyse ir valstybės finansuojamų vietų likučiai bus perskirstyti. Tad šiemet didelė galimybė įstoti visiems, kurie įveikė mažiausio konkursinio balo kartelę.

Profesorių patarė naudotis LAMA BPO konkursinio balo skaičiuokle ir, jau turint konkursinio balo reikšmę, pasižiūrėti, ar jo norimoje studijų programoje to pakanka pagal pernykštę stojimų patirtį.

„Rinktis reikėtų realistiškai. Tačiau galimybių nemažai. Prašyme galima pateikti net 9 pageidavimus pagrindinio priėmimo metu ir 6 – papildomo priėmimo metu. Taigi savo svajonių variantus įrašyti kliūčių nėra“, – teigia jis.

Šiemet iš viso prognozuojama priimti apie 20–21 tūkst. studentų. Manoma, kad mokačiųjų už studijas šiemet bus kone perpus mažiau. Studijų programas šiemet siūlo 36 aukštosios mokyklos, siūloma apie 650 studijų programų. ■

Brandos egzaminai – su didesniais saugumo reikalavimais

Karantinas sukėlė nemažą sumaištį tarp abiturientų. Daugeliui opus klausimas buvo brandos egzaminų sesija. Tačiau Nacionalinė švietimo agentūra ramina – be pasikeitusių datų ir didesnių saugumo reikalavimų, netikėtumų šiomet neturėtų būti.

Nacionalinės švietimo agentūros (NŠA) laikinoji direktoriaus pavaduotoja Asta Ranonytė sako, kad brandos egzaminai vyks pagal įprastines procedūras.

„Bus organizuojama pagrindinė ir pakartotinė brandos egzaminų sesijos, mokiniai atliks numatytos struktūros egzaminus, pavyzdžiui, užsienio kalbų egzaminą kalbėjimo dalis, atskirta nuo klausymo, skaitymo ir rašymo dalių, vyks skirtingu laiku. Esminis pokytis yra tai, kad egzaminų sesijos prasidės vėliau ir joms keliama didesni saugos reikalavimai.

Kaip jau esame skelbę, šiomet egzaminus mokiniai laikys 9 asmenų, o informacinių technologijų egzamine 6 asmenų grupėse. Pernai egzaminai buvo laikomi 14 asmenų grupėse“, – aiškino ji.

Atmintinė atvykstant į egzaminus

Saugumas egzaminų metu bus užtikrinamas didesniais atstumais tarp kandidatų, mažesnėmis egzaminus laikančiųjų grupėmis ir būtinomis dezinfekcinėmis priemonėmis.

„Į egzaminą atvykstantys abiturientai kaip visada turi atsinešti savo asmens tapatybę patvirtinančią dokumentą, egzaminą užduočiai atlikti reikalingas priemones ir dėvėti nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones: veido kaukes, respiratorius ar kitas priemones, jei privalomą apsaugos priemonių dėvėjimą viešojoje vietoje numato karantino režimą reglamentuojantys teisės aktai. Rekomenduosime dėvėti nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones: veido kaukes, respiratorius ar kitas prie-

mones ir vienkartinės pirštines, nors tokios pareigos karantino režimą reglamentuojantys teisės aktai tuo metu ir nenumatys“, – apie egzaminų laikymo tvarką pasakojo NŠA atstovė.

Išlaikymo ribos išlieka

Kaip ir ankstesniais metais, lieka tos pačios egzaminų išlaikymo ribos. Laikant biologijos, chemijos, fizikos, geografijos, istorijos, matematikos, užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) valstybinius brandos egzaminus reikia surinkti 16 proc. užduoties taškų, informacinių technologijų – 20 proc. užduoties taškų, o lietuvių kalbos ir literatūros – 30 proc. užduoties taškų.

A.Ranonytė nurodė, kad apeliacijų tvarka šiomet taip pat nesikeičia – po rezultatų paskelbimo kandidatai per dvi darbo dienas savo mokyklos vadovui gali pateikti prašymą, kad jo darbas būtų vertinamas iš naujo, ir pridėti argumentuotą informaciją, kodėl vertinimas turėtų būti pakeistas. „Atkreipiame dėmesį, kad apeliacijos nagrinėjimo metu darbas vertinamas iš naujo – jo įvertinimas gali ir padidėti, ir sumažėti.

Visiems brandos egzaminų sesijos vykdymo etapams ruošiamės kruopščiai ir atsakingai. Esame tikri, kad mokiniai, prieš teikdami apeliacijas, apgalvos savo argumentus ir teikimo priežastis“, – teigė NŠA laikinoji direktoriaus pavaduotoja.

Pasinaudojo teise persigalvoti

Dėl karantino abiturientai galėjo atsisakyti pasirinktų egzaminų.

PAGRINDINĖS DATOS

Pagrindinės sesijos valstybiniai brandos egzaminai prasidės **nuo 2020 m. birželio 22 d. ir vyks iki liepos 21 d.** Pagal tvarkaraštį pakartotinės sesijos egzaminai vyks **iki rugpjūčio 4 d.** Pagrindinės sesijos valstybinių brandos egzaminų rezultatai bus skelbiami **iki rugpjūčio 5 d.** Didžiąjai daliai valstybinius brandos egzaminus išlaikiusių mokinių brandos atestatus mokyklos galėtų pradėti teikti **rugpjūčio 7 d.** Apeliacijų ir pakartotinės sesijos rezultatai bus paskelbti **iki rugpjūčio 17 d.**

Dalis šia galimybe pasinaudojo. „Gegužės mėn. mokiniai iš 100 837 2019 m. rudenį pasirinktų egzaminų atsisakė laikyti 5701 egzaminą. Iki gegužės 18 d. apsigalvojo ir savo sprendimą laikyti matematikos egzaminą pakeitė 922 kandidatai. Istorijos valstybinį brandos egzaminą laikyti atsisakė 682, užsienio kalbos (anglų) valstybinį egzaminą – 539 kandidatai.

Kitų egzaminų atsisakė mažiau kandidatų. Iš viso atsisakyta laikyti 5,6 proc. egzaminų“, – sako A.Ranonytė.

Šiomet abiturientų pasirinkimas tradicinis – daugiausia jų rinkosi laikyti anglų kalbos valstybinį brandos egzaminą – 18 tūkst. 653, po to matematikos valstybinį brandos egzaminą – 15 tūkst. 965 kandidatai, istorijos valstybinį egzaminą – 8 tūkst. 462 kandidatai. Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą laikys 17 tūkst. 268, o mokyklinį – 8 tūkst. 511 kandidatų. 2020 metų gegužės 19 d. duomenimis, egzaminus laikys 26 360 baigiamosios klasės mokinių.

Iš viso 28 267 kandidatai – abiturientai, buvo mokiniai ir eksternai.

Atestatai gauti – du egzaminai

Kaip ir ankstesniais metais, brandos atestatai gauti reikia išlaikyti 2 brandos egzaminus: privalomą lietuvių kalbos ir literatūros ir dar vieną pasirinkto dalyko brandos egzaminą ar parengti brandos darbą.

Kandidatai lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą tipą – valstybinį ar mokyklinį – rinkosi laisvai. Iš viso kandidatai galėjo rinktis ir laikyti ne daugiau kaip 7 brandos egzaminus.

Lieka galioti ta pati tvarka dėl egzaminų laikymo pakartotinėje sesijoje. Jos metu egzaminus gali laikyti tie kandidatai, kurie dėl pateisinamos priežasties, pvz., ligos, neatvyksta į pagrindinės sesijos egzaminus ir kartu su prašymu nukelti egzaminą mokyklos vadovui pateikia priežastį pagrindžiančius dokumentus, pvz., sveikatos priežiūros įstaigos išrašą. Pakartotinėje sesijoje gali dalyvauti ir pagrindinės sesijos metu neišlaikiusieji lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą – jiems leidžiama laikyti mokyklinį šio dalyko brandos egzaminą. ■

Profesinis mokymas šiomet siūlo išskirtinę galimybę **gimnazistams**

Patrauklių, rinkai reikalingų profesijų galima įgyti ne tik tai aukštosiose mokyklose.

Profesinės mokyklos kasmet siūlo naujovių ir tampa vis patrauklesnės praktinių įgūdžių ieškantiems moksleiviams, o neretai ir jau studijas baigusiems absolventams.

Skaidrus priėmimas

Švietimo, mokslo ir sporto viceministras Arūnas Plikšnys sako, kad prieš trejus metus imtasi įstatymo korekcijų, kurios užtikrino priėmimo į profesinės mokyklas skaidrumą.

„Prieš trejus metus rengiant naują profesinio mokymo įstatymo redakciją įrašyta nuostata, kad priėmimas į profesinės mokyklas vyksta centralizuotai. Norintieji įgyti profesinę kvalifikaciją turi prašymus teikti per Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) sistemą. Stojimas vyksta panašiai kaip į aukštąsias mokyklas.

Garantuojamas skaidrumas, be to, šis būdas pateikti dokumentus patogesnis ir dirbantiesiems užsienyje vasarą ar nuolat“, – pasakojo viceministras.

Didžiausias profesinių mokyklų privalumas – praktinis mokymas. A.Plikšnys tikina, kad praktinio mokymo vertė šiuo laikotarpiu gerokai padidėjo.

„Praktiniai įgūdžiai visuomet praverčia, ypač dabar, kai darbo rinkai reikia daug naujų kompetencijų turinčių žmonių. Mokymo programos profesinėse mokyklose yra trumpesnės, trunka nuo metų iki poros, asmuo po baigimo įsilieja į rinką, gali būti konkurencingą atlyginimą gaunančiu darbuotoju. Mes sakome, kad visa mokyklinio švietimo sistema pagrįsta principu – mokykla kiekvienam. Profesinės mokyklos tikrai tai daro – priima visus norinčius, per praktinį mokymą yra paprasčiau suvokti jaunimą“, – įsitikinęs viceministras.

Kviečia pasimatuoti profesiją

Tiesa, vis dar gajus požiūris, kad profesinės mokyklos priima tik tuos, kurie netinka studijuoti aukštosiose.

„Požiūrį keisti sudėtinga ir jis nepasikeičia per dieną ar net kelerius metus. Svarbu atkreipti visuomenės dėmesį į pokyčius, vykstančius profesinėse mokyklose.

Pati profesinio mokymo sistema pasikeitė, vien tik į įrangą investuota apie 120 mln. eurų. Atsirado sektoriniai praktinio mokymo centrai. Norėdami, kad mokyti profesijos ateitų ir gimnazistai, šiomet organizuojame jiems priėmimą į profesinio mokymo programų modulius“, – sakė viceministras.

Šiomet stoti į profesines mokyklas gali ir 9–12 klasių moksleiviai. Jiems pagal suderintą grafiką profesinėje mokykloje bus galima rinktis profesinio mokymo programą arba atskirus jos modulius.

„Bendrojo ugdymo programa profesinėse mokyklose nėra pagrindinė veikla, todėl sudarėme sąlygas neišeiti iš gimnazijos, kurioje mokinsys mokosi, bet turėti galimybę mokyti profesijos modulio profesinėje mokykloje. Taip didės profesinio mokymo patrauklumas, mažės konkurencija tarp profesinių ir bendrojo ugdymo mokyklų. Didžiuosiuose miestuose tai nėra labai aktualu, tačiau kaimiškosiose vietovėse konkurencija jaučiama“, – apie naująją pasakojo A.Plikšnys.

Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro direktorė dr. Nora Pileičikienė pridūrė, kad devintokai ir dešimtokai, pasirinkę tam tikrus modulius profesinėse mokyklose, vienu šviu nušautų du zuikius.

„Jiems tai būtų galimybė pasimatuoti profesiją. Jie iš profesinių mokyklų siūlomų modulių gali išsirinkti labiausiai patinkančią ir keletą metų to mokyti.

Pavyzdžiui, mūsų profesinio rengimo centre siūlome išmokyti komponuoti augalus, susipažinti su makiažo paslaptimis, modeliuoti šukuosenas, pasisiūti tekstilės gaminių ir t.t.“, – aiškino ji.

Prof. dr. Pranas Žiliukas

LAMA BPO prezidentas

„Šiuo metu darbo rinkoje nestinga pokyčių, todėl tiksliai prognozuoti, kiek bus stojančiųjų į profesinio rengimo mokyklas, sudėtinga. Vietų šiomet čia skirta daugiau – apie 20,5 tūkst. Praėjusiais metais į profesines mokyklas priimta 19,3 tūkst. asmenų. Prašymai teikiami nuo gegužės 20 dienos. Nuo šios datos gauta daugiau nei 3 tūkst. prašymų. Iš 9–10 klasių moksleivių kol kas gauta apie pusę šimto prašymų.“

Tokie moksleiviai taip pat turi registruotis per LAMA BPO sistemą.

Mokymo kokybė patenkina lūkesčius

Direktorė atkreipė dėmesį, kad skirtingo išsilavinimo mokiniams parengtos ir skirtingos mokymosi programos.

„Tų, kurie įstoja po 10 klasių, ir tų, kurie jau turi vidurinę išsilavinimą, skiriasi programų kvalifikacinis lygmuo. O pastarasis lemia tam tikrų įgyjamų įgūdžių sudėtingumą. Mokiniai po 10 klasių, įstoję į profesinio rengimo centrą, įgyja ir vidurinę išsilavinimą. Kartais atrodo, kad vidurinis išsilavinimas nebus toks kokybiškas kaip gimnazijose. Nenoriu sutikti. Mūsų mokykloje dirba puikūs pedagogai, brandos atestatų pažymiai džiugina, nemažai baigiančiųjų iš brandos egzaminų sulaukia kone aukščiausių įvertinimų. 11–12 klasėse daugiau dėmesio skiriame bendrųjų gimnazijos dalykų mokymui su nedideliais profesijos interpais. Tretieji metai būna skiriami išskirtinai profesijai“, – apie mokymo procesą aiškino dr. N.Pileičikienė.

Paklausiausios lieka paramedikų, masažuotojų, kosmetikų, kirpėjų specialybės. Auga susidomėjimas slaugytojo padėjėjo profesija. Gana populiarai floristos specialybė. Nepelnytai pumirštos avalynės gamintojų, siuvėjų, sukirpėjo-konstruktoriaus mokymo programos. ■

Nemokamos studijos šiais metais – prieinamesnės

Priėmimas į valstybės finansuojamas bakalauro ir vientisąsias studijas šiemet didėja net 25 proc. Didinant valstybės finansuojamų studijų vietų skaičių siekiama didinti aukštojo mokslo prieinamumą ir užtikrinti didesnes galimybes studijuoti valstybės lėšomis, išlaikant kokybės kartelę.

2020 m. priėmimas orientuojamas tiek į pačių stojančiųjų pasirinkimus, tiek ir į valstybės poreikius.

Būsiamiems studentams plečiamos pasirinkimo galimybės, valstybės finansuojamų vietų daugumoje studijų kryptių daugėja arba išlieka praėjusių metų kvota. Dvigubai didėja ir socialinės stipendijos.

Studentai džiaugiasi paskatinimu

Lietuvos studentų sąjungos (LSS) prezidentas Eigirdas Sarkanus sako, kad toks Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos žingsnis seniai buvo skatinamas, ir vertina tai teigiamai.

„Patys labai skatinome tai daryti. Ypač po 2018 metų studentų priėmimo, kai iš beveik 17 tūkst. valstybės finansuojamų vietų buvo nepanaudota apie 5 tūkst. Tuo metu tai buvo aiškus signalas, kad reikia kitos strategijos. Šiemet tikimės, kad didžioji dalis krepšelių bus panaudota“, – sakė jis.

Studentai džiaugiasi ir pirmaisiais stojimo į pedagogikos studijų programas rezultatais.

Pasak E.Sarkano, dar reikia palaukti sutarčių pasirašymo, tačiau panašu, kad būsiami studentai susiviliojo valstybės finansuojamomis studijomis ir stipendijomis.

„Valstybė ne vienus metus kalba, kad reikia daugiau studentų inžinerinėse studijų programose. Taip pat reikia nepamiršti tam tikrų socialinių ir humanitarinių studijų programų. Pavyzdžiui, studentai gana nenoriai renkasi filosofijos, sociologijos studijas, o jos yra fundamentalios“, – kalbėjo E.Sarkanus.

Netrukus Seime bus svarstoma ir iniciatyva dėl tikslinių stipendijų visiems studentams. E.Sarkanus tikisi, kad ją priėmus tai taptų dar viena paskata studijuoti.

Studijų programas šiuo metu besirenkantiems abiturientams E.Sarkanus pataria kuo daugiau skaityti ir domėtis.

„Informacijos yra daugybė, turbūt svar-

„Informacijos yra daugybė, svarbiausia atsižvelgti į Studijų kokybės vertinimo centro apžvalgas, esamų ar buvusių studentų atsiliepimus. Rinkitės, kas iš tiesų domina, o ne tai, ką pataria artimieji, draugai.“

E.Sarkanus

biausia atsižvelgti į Studijų kokybės vertinimo centro apžvalgas, esamų ar buvusių studentų atsiliepimus. Rinkitės, kas iš tiesų domina, o ne tai, ką pataria artimieji ar draugai“, – sakė LSS prezidentas.

Patarė, kaip rinktis profesinį kelią

Karjeros konsultantė Daiva Šilienė sako, kad profesijos pasirinkimas – atsakingas ir sąmoningas procesas. Svarbiausia, kad tai būtų paties žmogaus sprendimas.

„Vaikas turėtų būti ne profiliuojamas ir nukreipiamas, bet šviečiamas, ugdomas, supažindinamas su mokslo ir darbo pasauliu, kad ir nuo priešmokyklinio amžiaus. Kuo anksčiau apie tai pradėsim kalbėti, tuo lengviau mūsų vaikams bus pasirinkti“, – teigė ji.

Pasak konsultantės, didesnis valstybės finansuojamų vietų skaičius yra puiki žinia daugeliui, tačiau pulti stačia galva ir neapgalvotai pasirinkti tikrai nereikėtų.

„Domėtis studijų programomis patariu jau nuo aštuntos klasės, kad viskas vyktų laipsniškai ir pririnkus tį netaptų dar vienu galvos skausmu. Šiandien

bendrojo ugdymo mokyklose gimnazistai vienuoliktose ir dvyliktoje klasėse mokosi pagal asmeninius ugdymosi planus. Tai reiškia, kad jau dešimtoje klasėje jiems tenka priimti sprendimą, kuris gali turėti įtakos pasirinkimui po mokyklos baigimo.

Dažnu atveju atsakoma tų dalykų, kurie sunkiau sekasi, o jų ima ir pririnkti, nes patinkančioje studijų programoje jie yra. Kitaip tariant, reikia mokėti skaityti studijų programas, tai nemažai laiko reikalaujantis darbas.

Renkantis studijas svarbu užduoti sau tinkamus klausimus pagal domėjimosi sritį. Ko tikiuosi iš studijų? Ar turiu tokių gebėjimų, kurių reikia mano pageidaujama studijų programai? Kur noriu studijuoti – Lietuvoje ar užsienyje? Ar yra tarptautinių mainų galimybė? Ar yra gretutinių studijų pasirinkimas? Kam skiriu prioritetą – valstybės finansuojamai ar nefinansuojamai vietai?

Visada gerai gauti informacijos iš tų, kurie jau studijuoja norimoje programoje, tik reikia būti pasiruošusiam atsijoti informaciją, nes ji būna subjektyvi. Prašykite surašyti plusus ir minusus: kas patinka ir kas ne. Raginu pasidomėti, kas dėsto vieną ar kitą dalyką, įvertinti visas potencialias mokymosi vietas, akademinę aplinką. Taip pat nusiųteikti, kad bus visko: kažkas gal labai patiks, kažkas gal ne, bet bent jau būsite pasiruošę“, – patarė D.Šilienė.

Svarbus priminimas tėvams

D.Šilienės nuomone, nors tėvai daro didžiulę įtaką savo vaikams, karjeros kelią turi rinktis patys vaikai.

„Nuolatos su kolegomis kartojame, kad vaikas renkasi TIK pirmąsias studijas. Tad tegu jos teikia džiaugsmą, malonumą, o ne nuolatinį nusivylimą. Mokytis, persikvalifikuoti teks visą laiką. Pokyčiai mūsų vaikus lydės nuolatos ir jie turi būti tam atsparūs. Tai reikia išsaminti, nes taip, kaip buvo anksčiau, nebebus“, – tėvams priminė karjeros konsultantė. ■

Numatoma, kad valstybės finansavimą šiemet gaus apie 16,5 tūkst. pirmakursių; 10,3 tūkst. stojančiųjų į universitetus, 6,2 tūkst. – į kolegijas. 2019 m. buvo suplanuota 13,2 tūkst. stojančiųjų; 7,8 tūkst. – į universitetus, 5,4 tūkst. – į kolegijas. 2020 m. priėmimui į bakalauro ir vientisąsias studijas numatoma skirti 13,1 mln. eurų, tai 41 proc. daugiau, nei buvo suplanuota skirti 2019 metais.

Būsiami pedagogai turi norėti pakeisti pasaulį

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija šiemet daug dėmesio skyrė pedagogikos studijų programoms. Padidintas valstybės finansuojamų studijų vietų skaičius, bus skiriamos tikslinės 300 eurų stipendijos. Pirmieji registracijos į aukštąsias mokyklas duomenys rodo, kad šios priemonės pasiteisino ir stojančiųjų į pedagogikos studijas pirmu numeriu daugiau nei praėjusiais metais.

Ko mokomi būsiamieji mokytojai ir ko iš jaunų pedagogų tikisi mokyklų vadovai? Atsakymai – iš pirmų lūpų.

Studijų programos kinta

Vilniaus kolegijos Edukologijos katedros vedėja Lina Pečiulienė sako, kad pedagoginės studijos yra gana griežtai reglamentuojamos valstybės.

„Pagrindiniai dalykai, kurių mokosi pedagoginių studijų studentai, – vaiko ar mokinio ir jo aplinkos pažinimas ir ugdymo turinio kūrimas, kuris apima dalykines žinias, didaktiką, aplinkos kūrimą, pasiekimų vertinimą. Pedagoginės studijos ugdo ir bendruosius gebėjimus: bendravimo ir bendradarbiavimo, tarpkultūrinio sąmoningumo, taip pat gebėjimą atlikti įvairius tyrimus“, – aiškino L. Pečiulienė.

Nepaisant reguliavimo, studijų programos keičiasi, prisitaiko prie rinkos poreikių.

„Pavyzdžiui, Vilniaus kolegijos vykdomose vaikystės pedagogikos studijose atsirado alternatyviai pasirenkamas Lietuvos pedagoginėse studijose dar naujas lauko pedagogikos dalykas. Ši pedagogika pastaraisiais metais sparčiai populiarėja, tėvai vis dažniau renkasi lauko darželius, tad stengiamasi, kad visuose darželiuose dirbtų visapusiškai išsilavinę pedagogai“, – sakė Vilniaus kolegijos Edukologijos katedros vedėja.

Praktikos užsienyje galimybės

Pedagogikos studentai skatinami pasinaudoti „Erasmus+“ ir kitų mainų programų galimybėmis. Galima gauti finansavimą dalinėms studijoms ar praktikai

šalyse partnerėse atlikti. Pabaigus studijas galima vykti į podiplominę praktiką, kuriai taip pat skiriama stipendija.

Sudaromos praktikos galimybės ir liuanistinėse mokyklose.

Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Ugdymo mokslų instituto direktorė doc. dr. Irena Stonkuvienė sako, kad pedagogui, einant dirbti į mokyklą, labai svarbu turėti tarpkultūrinės patirties.

„Tą patirtį galima įgyti nebūtinai išvykus į užsienį ilgam laikui. Kaip žinoma, pedagogikos studijas neretai renka si ir jau dirbantys, šeimas turintys asmenys, kuriems išvykti pusmečiui gali būti sudėtinga, tačiau tarptautinės patirties galima įgyti ir dalyvaujant įvairiose tarptautinėse vasaros stovyklose ar net nuotoliniu būdu. Alternatyvų tarpkultūrinei kompetencijai įgyti tikrai yra“, – aiškino docentė.

Renkasi ir šimtukininkai, ir mokslo daktarai

Doc. dr. I. Stonkuvienė taip pat akcentavo, kad vien apie būsimų mokytojų įgyjamą kompetenciją kalbėti būtų mažą. Labai svarbu ir motyvacija.

Nepaisant vyraujančios nuomonės, kad pedagogiką renkasi tie, kurie neranda vietos kitur, tarp pedagogikos studentų kasmet atsiranda ir šimtukininkų, ir turinčiųjų daktaro laipsnį, ir garsiausių užsienio universitetų absolventų. Pastarieji stoja į vienu metų trukmės profesines pedagogikos studijas.

„Priežastį, kodėl žmonės renkasi pedagogikos studijas, daugybė. Tačiau dauguma besirenkančių mato šio pasirinkimo prasmę. Mokytojais tampa tie, ku-

Natalija Kaunickienė

Salduvės progimnazijos direktorė

„Iš jaunimo tikimės naujo energijos sūkurio mokykloje, kuris įsuka į bendrą veiklą ir kolegas, ir vaikus, ir tėvelius, pozityvaus, abipusiškai vertingo bendravimo tarp skirtingą patirtį turinčių jau dirbančių ir tik pradėdantčių savo kelią pedagogų. Labai svarbu, kad į pedagogikos studijas ateitų laisvi, kūrybingi, mylintys gyvenimą žmonės, kad jie keliautų ieškojimų ir atradimų keliu drauge su šandienos mokiniais – smalsiais, drąsiais. Pedagogas turėtų būti empatiškas, mokantis išklaudyti, galintis patarti, jei reikia, paskatinantis siekti tikslų ir svajoti. Vaikai mėgsta mokytojų, kurie turi humoro jausmą, yra optimistai, moka džiaugtis, žavėtis, grožėtis, draugiją. Svarbu mokytojui ir savęs supratimas, gebėjimas bendradarbiauti, vertybinės atsakomybės, sąžiningumo, pagarbos ir tolerancijos nuostatos. Ir, žinoma, noras mokytis, tobulėti, nuolat eiti pirmyn.“

Aida Staputytė

Vilniaus „Ryto“ progimnazijos pradinė klasių mokytoja

„Mokykloje dirbu dvejus metus. Kaip mokytojai ir buvusieji studentai labiausiai patinka studijų indėlis į mano darbo kelią. Su savo dėstytojais iki šiol šiltai bendrauju. Matau aiškius rezultatus. Pedagogikos studijas vertinu labai pozityviai. Specialybė įdomi, ji tinkama žmogaus visavertiškam tobulėjimui. Nors mokykloje šiek tiek sudėtingiau, nei buvo per praktiką, jaučiuosi pasiruošusi. Mus išmokė rinktis metodikas, matome tolesnę perspektyvą, dirbdami žiūrime ne tik į Lietuvos, bet ir į viso pasaulio kontekstą, esame paruošti ir psichologiškai.“

rie nori dalytis sukauptomis žiniomis, keisti pasaulį. Kad mokytojas gali būti itin svarbus žmogus – ne tik skambi frazė. Juk retas prisimena, kas kažkuriais metais buvo švietimo ministras ar ministras pirmininkas, tačiau kas buvo jų pradinė klasių mokytoja ar mokytojas, prisimena visi. Tapsmas mokytoju nesibaigia formaliai įgyta kvalifikacija, tai yra nuolatinis procesas“, – sakė doc. dr. I. Stonkuvienė.

Ji priminė, kad baigusieji pedagogikos studijas gali dirbti ne tik mokyklose, bet ir neformaliojo ugdymo sferoje: organizuoti būrelius, stovyklas ir t.t.

Pirmųjų dvejų savaičių registracijos į aukštąsias mokyklas skaičiai rodo augantį jaunimo susidomėjimą pedagogikos studijomis. Programos atnaujinamos, aukštosios mokyklos siūlo įvairius praktikas Lietuvoje ir užsienyje variantus. Norintys tapti mokytojais visą svarbiausią informaciją apie pedagogines studijas gali rasti interneto tinklalapyje www.mokysiu.lt.

Mokymasis darbo vietoje: ko nežinojote apie pameistrystę

Lietuvoje mažėjant darbingo amžiaus žmonių prognozuojama, kad ilginiui šalyje gali imti stigti darbo jėgos.

Pasak specialistų, suvokus iššūkius aki-vaizdu: vienas realiausių būdų įveikti krizę – mokymasis pameistrystės forma.

Dėmesys praktiniams įgūdžiams

Pameistrystė – mokymo organizavimo forma, kai dalyvauja trys partneriai: besimokantis asmuo, mokymo institucija ir verslas. Skaičiuojama, kad asmens produktyvumas jau išsiliejant į darbo rinką po pameistrystės mokymosi gali gerokai viršyti 80 procentų konkrečiai darbo vietai reikalaujamo produktyvumo.

„30 proc. laiko mokomasi profesinio rengimo centre, 70 proc. darbo vietoje. Mokymo įstaigoje pirmiausia užtikrinami baziniai įgūdžiai, kad nebūtų gadinama produkcija ar labai gaišinamas pats procesas, o darbo vietoje tie įgūdžiai prižiūrint meistriui tobulinami. Pameistrystė ne vien mokosi, bet kartu ir įdarbinamas įmonėje“, – aiškino Visagino technologijos ir verslo profesinio rengimo centro direktorius dr. Vytautas Petkūnas.

Visagino profesinio rengimo centre tokia forma mokosi apie 27 proc. mokinių. Tai pirmasis profesinio rengimo centras Lietuvoje, kuriame pameistrystės forma prieš ketverius metus pradėjo mokytis ištisos grupės mokinių.

Pameistrystės mokymo forma domina tiek užsienio kapitalo įmones, tiek lietuvių verslininkus, kurie mieliai bendradarbiauja su profesinio rengimo centrais ir priima pameistrystės mokytis darbo vietoje.

„Susidomėjimas pameistryste auga. Pradėjome prieš ketverius metus su viena didele įmone, po metų įgavome pasitikėjimą, kad į mūsų profesinio rengimo centrą tikrai verta kreiptis, nes mūsų pameistrai įgyja reikiamos kompetencijos. Pasitikėjimas tarp darbdavio ir profesinio rengimo centro – labai svarbus veiksnys. Šiandien turime visą būrį pameistrių pageidaujančių įmonių“, – aiškino V.Petkūnas.

Jam pritarė Kauno technikos profesinio mokymo centro direktorius dr. Paulius Čepas. Pasak jo, žinojimas, kad iki 70 proc. praktinio mokymo galės atlikti realioje įmonėje, galėtų būti papildomas motyvas stojantiesiems.

Alytaus profesinio rengimo centro direktorius Vytautas Zubras taip pat pridūrė, kad pastaraisiais metais pasidarė aiškesnė teisinė bazė, viskas tapo aiškiau, subrendo ir mokykla, ir verslas,

todėl mokiniai mieliai renkasi mokytis pameistrystės forma.

„Įmonės vis labiau supranta, kad žmogiškieji išteklių yra labai svarbus veiksnys įmonės sėkmei ir savo darbuotojus reikia auginti“, – teigė V.Zubras.

Lankstus pasirinkimas

P.Čepas mano, kad pameistrystė – sisteminis reiškinys, pranašesnis už kitas mokymo formas savo lankstumu.

„Mokydamiesi pagal modulius mokiniai turi galimybę išbandyti ir įgyti skirtingų praktinių kompetencijų. Jie yra mobilesni ir turi daugiau galimybių nei įprasti gamybos darbuotojai. Gali pajaušti, kas jiems labiausiai tinka“, – teigė P.Čepas.

Į tarpsektorinius profesinio rengimo centrus valstybė investavo dideles lėšas, atnaujinta įranga, keliama mokytojų kvalifikacija, tad vadovai vieningi – jie pasiruošę patenkinti verslininkų poreikius. V.Zubras akcentavo, kad mokiniai dažnai būna jauni žmonės, niekuomet neturėję darbo sutarčių, todėl itin svarbu, kad pameistrystės forma leidžia įgyti realios patirties.

„Tiesa, pabrėžčiau, kad ne visų specialybių pameistrystės forma galima mokytis nuo pradinių mokymosi etapų. Kai kurių galima mokytis tik paskutiniaisiais metais, kai kurių ir anksčiau“, – sakė jis. Pameistrai iš karto socializuojasi įmonėje, taip kur kas patogiau pačiam darbdaviui, aiškiau matomi galbūt būsimos nuolatinio darbuotojo gebėjimai.

„Tam tikrais atvejais įmonėse lieka dirbti net apie 60 proc. buvusių pameistrių“, – pavyzdį pateikė V.Petkūnas.

Gediminas Sokolovas Pameistrystė

„Įgijęs vidurinį išsilavinimą Pabradės „Ryto“ gimnazijoje ruošiausi studijuoti mechaninių technologijų inžineriją Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje. Tačiau mokslams reikėjo užsidirbti, todėl įsidarbinau medicininė kvėpavimo sistemų gamintojo įmonėje „Intersurgical“. Ten pamačiau skelbimą, kad renkami mokiniai, norintys mokytis mechatronikos specialybės pagal pameistrystės mokymo formą. Nusprendžiau išbandyti save šioje srityje. Mokantis buvo mokama stipendija, už komandiruotės dienas Visagine ir darbo užmokestis. Šiuo metu jau baigiame šią mokymo programą. Esu laimingas, nes įmonėje „Intersurgical“ suteiktos visos galimybės norint siekti karjeros aukštumų.“

Specialistai sutaria, kad pameistrystės forma galima mokytis faktiškai visų specialybių: tiek inžinerinių, tiek mechanikos, sveikatos, socialinio darbo ir kitų sričių. Pameistrystės primantys darbdaviai taip pat gauna iki 40 proc. dydžio kompensacijas pameistrių darbo užmokesčiui sumokėti.

Pameistrai mokosi ir gauna atlyginimą

Iš sovietinių laikų vis dar užsilikusi profesinio mokslo stigma daugelį verčia rinktis tik aukštąjį mokslą, tačiau kartais visai be reikalo.

„Apie 10 procentų mūsų mokinių tikrai jau turi koleginių aukštąjį išsilavinimą. Tai rodo, kad galbūt žmonės ne visada laiku supranta savo pašaukimą, tinkamai pasirenka profesiją. Šiuolaikinėje pramonėje, IT sektoriuje ir kituose pramonės sektoriuose šiandien reikalingi gerai savo amatą išmanantys specialistai, turintys atitinkamų praktinių įgūdžių, o tai gali suteikti profesinio rengimo centrai“, – teigė V.Petkūnas.

O anot P.Čepo, besimokantieji bendrojo ugdymo mokyklose, gimnazijose nedažnai gauna realios informacijos apie profesinį mokymą, tai ir nulemia jų apsisprendimą stoti į aukštąsias mokyklas.

„Deja, dažniausiai girdime pagąsdinimus, kad jei nesimokysi, eisi į profesinę mokyklą. Tai visiškai neatitinka šių dienų situacijos“, – sakė jis.

V.Zubro nuomone, pameistrai sukuria pridėtinę vertę, o tai sprendžia tam tikrus žmogiškųjų išteklių trūkumo klausimus.

Pameistrių darbo atlygis yra asmeninio susitarimo reikalas, jis priklauso nuo darbo intensyvumo, išdirbto laiko ir kitų veiksnių. ■

VGТУ studijų prorektorius prof. dr. R. Kliukas.

Priėmimas į VGТУ pandemijos sąlygomis: ką būtina žinoti?

Besibaigiantys mokslo metai, abiturientams ir taip tampantys nelengvu išbandymu, šiemet pateikė daug staigmenų: pavasarį mokytis ir brandos egzaminams ruoštis teko nuotoliniu būdu.

Iššūkių patyrė visa švietimo sistema, bet universitetų atstovai ramina būsimuosius studentus – pirmakursių atėjimui jie jau ruošiasi. „Šiemet dėl esamų aplinkybių buvo priimtas nutarimas pavėlinti priėmimą į aukštąsias mokyklas ir sumažinti etapų skaičių. Birželio 1-ąją prasidėjęs priėmimas šiemet truks net iki rugsėjo 4 dienos“, – sako Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGТУ) studijų prorektorius prof. dr. Romualdas Kliukas.

Iš ko susidės stojamasis balas?

Norintieji stoti į aukštąsias mokyklas, kaip ir kasmet, turi peržengti minimalaus balo kartelę. Šiemet ji nedidėja – Lietuvos universitetai sutarė išlaikyti 5,4 stojamojo balo.

R. Kliukas primena, kad norint pretenduoti į valstybės finansuojamą vietą reikia išlaikyti lietuvių, matematikos ir užsienio kalbos egzaminus. Visų jų minimali išlaikymo riba – po 16 balų. „Šių metų pokytis toks, kad nebebus skaičiuojamas trijų privalomų egzaminų balų vidurkis. Praėjusiais metais buvo reikalaujama, kad pretenduojančiųjų stoti į universitetus jis būtų ne mažesnis nei 40“, – atkreipia dėmesį VGТУ studijų prorektorius.

Bus atsižvelgiama ir į mokomųjų dalykų metinius įvertinimus. „Stojančiųjų į universitetą mokomųjų dalykų metinių pažymių vidurkis turėtų būti ne mažesnis kaip 7. Minimalūs mokomųjų dalykų metinių pažymių vidurkių bei išlaikytų valstybinių egzaminų reikalavimai taikomi tik stojantiejiems į valsty-

bės finansuojamas vietas, o tiems, kurie rinksis valstybės nefinansuojamą vietą, užtenka išlaikyti bent vieną valstybinių brandos egzaminą ir pasiekti minimalaus balo kartelę“, – pasakoja R. Kliukas.

Anot jo, net ir įstojus į valstybės nefinansuojamą vietą nereikia, kad už studijas reikės mokėti visą laiką. „Gerai išlaikius sesijos egzaminus ir atsiradus laisvų valstybės finansuojamų vietų jos gali atitekti iki tol už studijas mokėjusiems geriausiems studentams. Vis dėlto reikėtų pasidomėti, kokios yra realios galimybės pereiti į nemokamą vietą skirtingose aukštosiose mokyklose bei studijų kryptyse, mat dėl specialistų poreikio ir nevienodo studijų populiarumo tiksluosiuose, inžineriniuose moksluose tai padaryti gali būti lengviau nei socialiniuose ar humanitariniuose moksluose“, – atkreipia dėmesį VGТУ prorektorius.

Ką svarbu atlikti per pagrindinį priėmimo etapą?

Bendrąjį priėmimą į aukštąsias mokyklas sudaro pagrindinis ir papildomas etapai. Prašymai studijuoti teikiami prisijungus prie Bendrojo priėmimo informacinės sistemos per LAMA BPO tinklalapį. „Prašyme galima nurodyti iki 9 norimų pageidavimų studijuoti universitetuose ir kolegijose. Svarbu atkreipti dėmesį į eiliškumą ir surašyti studijų programas nuo labiausiai norimos iki mažiausiai pageidaujamos“, – pabrėžia R. Kliukas.

Prašymus stojantieji gali registruoti

iki rugpjūčio 18 d. 12 val., o iki to laiko yra galimybė juos koreguoti, papildyti ar išbraukti studijų programas, keisti jų eiliškumą, finansavimo pobūdį. Stojamosios studijų įmokos šiemet nėra, taip pat nereikia mokėti ir už prašyme atliekamas korekcijas.

Pasibaigus prašymų teikimo terminui, atsižvelgiant į prašymuose nurodytus prioritetus, stojantieji rugpjūčio 22 d. arba gaus vieną kvietimą užimti studijų vietą, arba sulauks neigiamo atsakymo. Gavusieji vietą norimoje studijų programoje rugpjūčio 24–26 d. turės sudaryti studijų sutartį su aukštąja mokykla. To nepadarius kvietimas studijuoti bus anuluojamas, o atsilaisvinusios lėšos bus perkeltos į papildomą priėmimo etapą.

Pakviestieji studijuoti į VGТУ studijų sutartį galės pasirašyti elektroniniu būdu VGТУ internetinėje prašymų registravimo sistemoje.

Ką svarbu žinoti dalyvaujant papildomame priėmimo etape?

Pasibaigus pagrindiniam priėmimui, rugpjūčio 28–31 d. visi norintieji galės dalyvauti papildomo priėmimo etape. Jo metu bus galima pretenduoti į likusias laisvas vietas.

„Svarbu nepamiršti, kad papildomame priėmime gali dalyvauti ir tie, kurie nedalyvavo pirmajame etape. Papildomam priėmimui stojantieji registruoja atnaujintus prašymus, o jei nedalyvavo pagrindiniame priėmime, teikia naujus prašymus ir nurodo ne daugiau kaip 6 pageidavimus“, – primena R. Kliukas.

Jis akcentuoja, kad jei stojantysis jau dalyvavo pirmame etape ir jau sudarė valstybės finansuojamų studijų sutartį su aukštąja mokykla arba gavo studijų stipendiją, jis gali pretenduoti tik į valstybės nefinansuojamą studijų vietą. Jei stojantysis su aukštąja mokykla sudarė valstybės nefinansuojamų studijų sutartį arba jeigu negavo ar nepriėmė jokio kvietimo studijuoti, tokiu atveju jis gali pretenduoti tiek į valstybės finansuojamą, tiek į nefinansuojamą studijų vietą, taip pat ir į studijų stipendiją.

Atrankos konkursas vyks tokia pat tvarka. Kvietimų stojantieji sulauks iki rugsėjo 4 dienos ir per tris dienas turės sudaryti studijų sutartį su aukštąja mokykla. ■

Kai kalba gidas Albertas Kazlauskas, iniciatyvos „Gatvės gyvos“ pradininkas, dviejų knygų apie Vilniaus miesto periferiją autorius, atrodo, lyg poeziją skaitytų. Ramus, malonus balso tembras aplink kuria harmoniją, masina sužinoti daugiau: apie Vilnių, jo istoriją, pamirštas vietas, o šiandien – ir apie gido profesijos subtilybes.

Albertas Kazlauskas:

„Būdamas gidas įgyvendiniu norą kurti“

Rasa UNGURĖ

– **Papasakokite, ką veikiate, kuo užsiimate. Kas yra „Gatvės gyvos“?**

– Aš esu gidas, kviečiu žmones kartu tyrinėti miestą. „Gatvės gyvos“ yra tokia nedidelė ekskursijų organizacija. Kviečiame vilniečius į ekskursijas netradiciniais maršrutais. Taip žmonės gali pažinti miesto rajonus ir kitas erdves už įprastų turistų takų ribų. Taip pat organizuojame temines stovyklas vaikams, kitus edukacinius renginius.

– **Kuo jus įkvepia, kuo jums įdomus gido darbas? Kas skatina kasdien judėti pirmyn?**

– Man viskas yra įdomu. Tiesiog įdomu ieškoti, stebėti, tada dalytis su žmonėmis. O po kelerių metų pačiam pamatyti, kaip viskas pasikeitė. Tiesiog pačiam darosi įdomiau gyventi.

– **Ar jaučiatės savo vietoje? Ką reikiama dirbti gidu?**

– Ko gero, taip. Dabar – taip. Man labai patinka šis darbas. Jaučiu, kad įgyvendinu potraukį prie kūrybos. Jis buvo visada. Net kai po mokyklos įstojau į finansų ekonomiką. Ir ekonomika man buvo įdomi, bet supratau, kad tai ne visai mano sritis. Anksčiau, kai buvau paauglys, ir muzika labai domėjaisi, ją

kūriau, ir dailė buvo mano labai mėgstama sritis. Studijuodamas dirbau ugniagesiu, paskui – banke. Tačiau vis tiek iš vidaus spaudė noras kurti. O būdamas gidas įgyvendinu šį norą kurti. Mūsų darbe kūrybos labai daug. Kuriami maršrutai, rašome knygas. Galų gale ir svetainę, ir daug dalykų pasidarome patys. Tai irgi kūrybinis procesas. Tad jo yra daug ir įvairaus.

– **O kaip jūsų gyvenime atsirado ekskursijos?**

– Grįžtant šiek tiek atgal, 2014 metais aš dar dirbau banke. Dirbau tokį eilinį, tikrai neįspūdingą darbą – operacinį, mašininį. Kartą pamačiau skelbimą, kad Vilniuje rengiami gidų kursai. Pamačiau – bus puiki popamokinė veikla. Didelių tikslų tuomet neturėjau. Baigiau kursus, toliau dirbau banke. Tačiau susiklostė tokia situacija, kad turėjau galimybę išvažiuoti į Paryžių. Norėjau aplankyti draugę, būsimą žmoną. Bet kad galėčiau pabūti ten mėnesį ar pusantro, man reikėjo priimti rimtą sprendimą: išeinu iš darbo banke ir važiuoju arba lieku. Nusprendžiau išeiti. Kai grįžau, jau buvo gegužės mėnuo. Buvo 2015-ieji. Maniau, dabar išsitrauksiu gido pažymėjimą, kurį turiu stalčiuje, ir pradėsiu vesti ekskursijas. Buvau labai optimistiškai nusiteikęs. Maniau, štai 2015-ieji, turime eurą, Lietuva dabar visur rek-

lamuojama kaip patogi keliauti šalis. Deja, jokių užsakymų iš užsieniečių ar reklamoms agentūrų negalėjau gauti. Buvo sunku. Neturėjau darbo, nesulaukiau užsakymų, agentūros nesamdė. Ėmiau galvoti – reikia pradėti kabintis. Nusprendžiau – vesiu ekskursijas. Bent jau draugams, lietuvių kalba, o tada žiūrėsime, kas bus. O buvo taip, kad pamačiau, jog vietiniams žmonėms, lietuviams, apie Vilnių sužinoti gal net įdomiau nei užsieniečiams. Pirmą kartą žmones pakviečiau į ekskursiją Užupyje. Maršrutą kūriau užsieniečiams turistams, tačiau nutiko taip, kad ekskursijoje dalyvavo vilniečiai. Draugams patiko, jie pradėjo prašyti kitos ekskursijos po Naujininkų rajoną. Taip ir prasidėjo.

– **Su kokiais dar iššūkiais teko susidurti?**

– Aš nesu ekstravertiška asmenybė. Išeiti ir vesti ekskursijas man buvo labai didelis lūžis. Pirmosios ekskursijos dar nieko, vis tiek daugiausia dalyvavo pažįstami žmonės. Jie atleis, priims, jei kas nors bus ne taip. Tačiau į vieną ekskursiją Užupyje netikėtai susirinko septyniasdešimt žmonių. Nepažįstami žmonės. Ir tada, kai buvau įmestas į situaciją, kai reikėjo išsisukti iš padėties, pamačiau, kad pabendrauti su didesne grupe žmonių gali būti visai įdomu. Ir kad aš galiu, kad tai įmanoma.

– **Žmonių, kurie baigė gidų kursus, daugybė. Kaip manai, kodėl vieni jų sėkmingai pradeda veiklą, o kitų gido pažymėjimas nugula stalčiuje?**

– Mano gido pažymėjimas irgi nugulė stalčiuje. Geram pusmečiui, jeigu ne metams. Galbūt reikia nuosirdžiai įdėti daug darbo, stengtis dėl žmonių, kad jiems būtų įdomu. Ir viskas.

– **Ar gali papasakoti, kaip atrodo tavo darbo diena?**

– Rašau dienoraštį. Paprastą, ranka, nes man labai patinka rašyti ranka. Tai yra pirmas dalykas, kurio imuosi atsikėlus ryta. Labai gerai ryta pradėti be jokių trikdžių, be telefonų, socialinės medijos. Parašau dienoraštyje apie tai, kas, tarkime, vakar įvyko reikšmingo ar nereikšmingo. Užverčiu jį ir pradėdu dieną. O darbo diena prasideda labai įvairiai. Tas gerasis atvejis – kai iš vakaro susiplanuoju darbą, užsirašau, ką darysiu rytoj. Jeigu to nepadarau, pritingiu, tada diena tampa chaotiškesnė. Bet šiaip būna labai įvairiai – kartais kokie nors skubūs laiškaai arba skambučiai pradeda pulti.

Kartais pasitaiko ramesnė diena. Būna, kad galiu sau leisti kokią trečiadienį sėsti ant dviračio ir pavažinėti. Tad stabilumo nėra. Iki karantino, vertinant visus metus, vidutiniškai per mėnesį vesdavau apie penkiolika ekskursijų. Įskaičiuoju ir privačias. Vadinas, kas antrą dieną po ekskursiją.

– **Regis, iki šiol nemažai jūsų ekskursijų vyksta Vilkpėdėje, Naujinukuose ir kituose pramoniniuose rajonuose, taip pat Žvėryne. Atrodo, kad daugiausia dėmesio skiriama ne toms vietoms, kuriose dažniausiai lankosi turistai.**

– Man pačiam įdomiausia tai, kas toliau nuo centro. Jei kas nors išmestų iš lėktuvo, ko gero, man būtų savotiškai įdomu pasidairyti bet kur, kur Vilniuje pataikytiau nusileisti parašiotu. Jeigu man pavyksta pačiam save sudominti, tai atrodo, kad ir kitiems bus įdomu. Pasiruošimas ekskursijoms į tokias mažiau lankomas vietas vyksta visiškai kitaip. Informaciją reikia ne tik išmokyti, bet ir jos surasti. Kad reikia ieškoti, man labai patinka. Kitas aspektas: kai kūriau pirmuosius maršrutus, sąmoningai ieškojau nišos kitose geografinėse vietose. Be to, galvojau apie tai, kad esu naujokas. Maniau, jei iš karto eisiu į Senamiestį, bandysiu ką nors pasakoti, man gali būti labai sunku, nes yra gerokai labiau patyrusių žmonių, kurie čia dirba.

– **Atrodo, kad išvelgiate daugybę teigiamų savo darbo aspektų. O kokie būtų neigiami?**

– Dabartinė situacija, koronavirusas viską gerai iliustruoja. Kovo mėnesio pradžioje atrodė, jog šie metai bus fantastiški. Tikrai labai daug buvo privačių užsakymų. Darbo per akis. Ir staiga

per dieną viskas išsijungia. Lieka abso-liutus nulis. Visi užsakymai atšaukiami. Dabar dirbame, kai ką kuriame, tikrai skiriame laiko. Daug darome. Bet nežinome, ar galėsime grįžti į šią vietą ir uždirbti. O valgyti reikia. Tad nestabilumas yra vienas neigiamų gido darbo aspektų. O kitas dalykas yra darbas su žmonėmis. Turi būti visada reprezentatyvus, pasiruošęs artimam kontaktui. Negali būti blogai nusiteikęs, paniuręs. Negali sirgti. Kažkada teko sergant angina vesti ekskursiją. Norėjosi tik kuo greičiau eiti namo. Be to, šioje srityje yra nemaža konkurencija. Ji auga kasmet. Kai pradėjau, į nieką nežiūrėjau. Dariau, ir viskas. Bet dabar matau, kad pastaraisiais metais labai padaugėjo ekskursijų po Vilnių. Konkurencija aštrėja. Visada turi galvoti apie išlikimą. Bet tai galioja bet kokiam verslui. Kartais pasitaiko ir taip, kad būna sunku dirbti, kad ne visi norėjo ekskursijos kaip paslaugos. Dažnai ekskursijas užsako įmonės savo darbuotojams.

Būna, kad du trys žmonės, iniciatoriai, tikrai dega, jie tikrai nori, o visi kiti atvesti per prievartą. Tada pačiam nemalonu dirbti. Tas dvi valandas atvaikštai, bet noriu greičiau baigti, nes atrodo, kad kankinu žmones. Tokia yra dabar su žmonėmis specifika.

– **Ką studijavote ir kaip nusprendėte, kur stoti? Kaip pasirinkote pirmąją profesiją?**

– Įstojau į Mykolo Romerio universitetą, finansų ekonomiką 2009-aisiais – krizės metais. Tada visi be galo buvo susidomėję ekonomika. Ir visų tėvai kalbėjo apie pinigus. Taip nutiko, kad ir aš įstojau į finansų ekonomiką, nors paraiškoje rašiau ir grafinį dizainą, ir leidybą, ir politikos mokslus... Tiksliai nežinojau, ko noriu, laikiau net šešis brandos egzaminus – tiek, kiek buvo leidžiama. Įdomu, kad tais metais mūsų, finansų ekonomikos pirmakursių, buvo trys šimtai šešiasdešimt. Buvo sudaryta dvylika grupių. Čia – visiškas rekordas. Paprastai būdavo vos viena dvi grupės.

Tuo metu tikrai buvo daugiau argumentų rinktis tokią specialybę nei nesirinkti. Krizė, viskas griūva. Tada galvoji, gal ir gerai būtų išmanyti ekonomiką. Man finansų ekonomikos studijos davė tikrai gerų bazinių žinių. Dėl to dabar galiu geriau suprasti tai, kaip viskas veikia pasaulyje. Tačiau manyje visada buvo dvi kariaujančios pusės – viena kūrybinė, kita racionalesnė.

– **Dar minėjote, kad dirbote ugniagesiu. Labai originali patirtis. Ar**

galite daugiau papasakoti apie šią patirtį? Gal esate išbandęs ir daugiau profesijų, neskaičiuojant darbo banke?

– Ugniagesiu pradėjau dirbti 2009-aisiais, tais pačiais metais, kai pradėjau studijuoti. Mano tėtis buvo gaisrininkas daugybę metų. Ir jis mane paskatino tapti ugniagesiu. Sako, šiais metais bus sukurta paskutinė grupė, kuri turės mokyti du mėnesius, vėliau laikotarpis bus pratęstas iki devynių mėnesių. Kaip tik buvo vasara.

Pabaigiau kursą, pradėjau dirbti. Ir taip dirbau, kol studijavau, pusketvirtų metų gesinau gaisrus. Buvo labai įdomus darbas ir tikrai labai originali patirtis. Tas darbas visai kitoks. Tačiau visada suvokiau, kad čia laikina, kad tai nėra mano sritis.

– **Ką galėtumėte patarti kitiems žmonėms? Kaip sėkmingai pasirinkti ar pakeisti profesiją?**

– Turbūt nėra nieko geresnio nei nebijoti ir pabandyti. Jeigu žmogus nori pakeisti profesiją, turėtų pagalvoti apie tai, kas blogiausia gali nutikti, jei jis išeis iš darbo. Kiek žinau, visi, kurie išeina iš nemėgstamo darbo, visi atsiduria ten, kur geriau. Taip pat patarčiau prisiminti, kad jaunystė yra dabar. Ir ji labai greitai gali prabėgti.

Vėliau gali nebebūti galimybių taip mobiliai viską keisti. Metams bėgant, jei būsi išbandęs tik vieną sritį, gali tiesiog nebebūti toks paklausus darbo rinkoje. Galų gale ir pačiam bus baisu, atsisakyti gyvenimo etapai. Šeima, vaikai, galbūt reikės sergančius tėvus prižiūrėti ir panašiai. Ir tada mobilumas bus kur kas mažesnis. Kai esi jaunas, turi kur kas mažiau išsipareigojimų, tai reikia įvertinti. Būna, žmonės turi paskolų ir nebegali priimti ryžtingų sprendimų, nes tikrai gali būti didelė rizika. O jaunam – pirmyn.

Kas gali nutikti? Jeigu stogą virš galvos turi, kad ir gyvenai su tėvais, tada viskas gerai. Gali gal ir tėvai nepalaidyti, bet ką darysi, vis tiek reikia bandyti. Tiesiog daryti.

Bendras patarimas šiems laikams – mokyti susikaupti. To dabar daug kam trūksta ar vis dažniau ima trūkti. Tai gali labai trukdyti ką nors pasiekti. Būna, kad žmonės bando imtis veiklos, bet negali pabaigti iki galo. Meta, vėl ieško kitos.

Tačiau realiai taip nieko ir neparagauja, tik kai ką capteli. Todėl reikia nebijoti skirti laiko tam, ką suplanavai. Gal tai užtruks ilgiau, tačiau tik taip įmanoma į ką nors įsigilinti. ■

Erasmus+

Šis interviu parengtas projekto „Euroguidance“ iniciatyva. Daugiau informacijos apie projektą: www.euroguidance.lt.

Metai, kurie pakeitė mano gyvenimą, arba „Erasmus+“ Briuselyje

Mano kelionė į Briuselį prasidėjo ne tada, kai susikroviau lagaminus ir sėdau į lėktuvą, o daug anksčiau – kai tik sužinojau, kad patekau tarp žmonių, kurie važiuos į mainus. Nuo tada viskas tapo kitaip, pradėjau tvarkyti dokumentus, ieškoti, kur gyventi, morališkai nusiteikiau palikti draugus ir šeimą toli ir ilgam, bet tai buvo geriausias sprendimas per visus 22 mano gyvenimo metus.

Atėjus kelionės dienai velniškai jaudinausi ir bijojau. Bijojau daug dalykų. Keisčiausia, kad labiau bijojau pasiklysti oro uoste, o ne pasiilgti šeimos ar ko nors nemokėti. Dabar supratau, kad baimė yra gerai. Gerai bijoti pasiklysti, pasiilgti šeimos, keliauti vienai, nes tai išstumia iš komforto zonos. Nors esi vienas svetimoje šalyje, nežinai, kur tiksliai eiti ir kaip viskas bus, bet žinai, kad reikia peržengti save ir nugalėti visas baimes norint džiaugtis gyvenimu. Jau nuo pat pirmos minutės Belgijoje supratau, kad ši patirtis duos labai daug.

Pirmos dienos buvo sunkiausios – mintyse sau kartojau, kad 5 mėnesiai nėra daug ir jie greitai praeis, labai norėjau namo. Tačiau neleidau sau liūdėti, turėjau labai komunikabilią korėjietę kambario kaimynę, kuri supažindino su savo draugais. Gyvenau studentų bendrabutyje, taigi kaskart nuėjusi į virtuvę ar svetainę rasdavau su kuo pabendrauti. Po kokios savaitės įvyko persilaužimas ir suvokiau, kad geriau ir būti negali, kad esu labai laimingas.

Prasidėjo kelionės, vakarai su drau-

gais, nebuvo dienos, kad neturėčiau veiklos, ir tai buvo nuostabu! Žmonės, kurie pradžioje buvo tiesiog draugai, tapo geriausiais draugais – mano šeima. Iki šiol palaikome ryšį, dažnai susirašome, susiskambiname, aplankome vieni kitus ir tikiu, kad taip bus ir ateityje.

Kai esi laimingas, laikas bėga labai greitai, todėl nejučiom artėjo studijų mainų pabaiga. Nenorėjau, kad viskas taip greitai baigtųsi, todėl parašiau laišką koordinatoriui dėl studijų pratęsimo. Tai buvo antras nuostabus sprendimas mano gyvenime. Prasitėjau studijas ir likau dar vienas pusmečiui.

Studijų kokybė Briuselyje labai aukšta, dėstytojų anglų kalbos žinios labai geros, dalyko pateikimas taip pat šiek tiek kitoks nei pas mus: daugiau dalijamasi patirtimi, diskutuojama. Visi akademiniai dalykai buvo labai skirtingi, pradedant nuo kreditų skaičiaus: Lietuvoje dalykas dažniausiai turi 5 ECTS kreditus, o ten 3 ECTS, todėl per pusmetį reikia mokytis daugiau dalykų norint surinkti 30 arba 60 kreditų.

Kitas dalykas, kuris skyrėsi nuo VU paskaitų, – egzaminas sudaro visą balą, nėra išskaidytas į kelias dalis ir tai padaro egzaminų sesiją ganėtinai sudėtingą, nes viskas priklauso nuo vieno egzamino. Kaip ir visur, yra savų plusų ir minusų, bet studijų kokybė nė kiek nenuvylė, kaip tik paskatino toliau mokytis ir tvirtinti žinias, taip pat parodė, kuri studijų kryptis man būtų tinkamesnė.

Ši patirtis davė labai daug, pradedant

tokiais paprastais dalykais kaip geresnės anglų kalbos žinios, pasitikėjimas savimi, noras siekti ko nors daugiau ir nuolat tobulėti. Dabar į viską žiūriu paprasčiau, visus sunkumus priimu kaip iššūkius, kurie leidžia tobulėti ir pasiekti daugiau, nei turiu dabar. Keliauti tapo kur kas paprasčiau, nes turiu draugų visame pasaulyje, ir jeigu tik yra noro ir laiko, sėdu į lėktuvą ir keliauju. Iki „Erasmus+“ to nebūčiau galėjusi padaryti.

Ši patirtis paveikė mano tolesnį gyvenimą – grįžus į Vilnių mano požiūris net į mažiausias smulkmenas tapo kitoks. Net ir pats miestas, kuris anksčiau buvo labai artimas, tapo visai kitoks, labai daug kas pasikeitė, tačiau džiaugiuosi šiais pokyčiais ir tikrai nenorėčiau, kad viskas būtų taip pat, kaip buvo prieš išvykstant. ■

Agnė Baltrūnaitė

Vilniaus universiteto vadybos ir verslo administravimo studentė

Erasmus+

„Erasmus+“ daugiau nei 30 metų suteikia studentams galimybę išvykti semestrai ar dviem studijuoti užsienio aukštosiose mokyklose arba atlikti praktiką tarptautinėse įmonėse. Daugiau informacijos www.erasmus-plus.lt

„Erasmus+“ studentų atsiliepinimai:

„Dar studijuodamas Lietuvoje girdėjau daug gero apie Vokietijos teisės sistemą ir jos universitetus, tačiau apie Kylio Kristiano Albrechto universitetą žinojau nedaug – apsispręsti padėjo tai, kad Kylis yra ne per toli nuo Lietuvos ir tuo metu tai buvo viena iš nedaugelio galimų studijų krypčių“, – savo, trečiakursio, svarstymus prisimena teisę baigęs Tadas. „Daug mokiausi, nepraleidau nė vienos paskaitos ir semestrą užbaigiau puikiai. Egzaminus pas tokius pasaulinio garso teisės profesorius kaip Robertas Alexy išlaikiau aukščiausiais pažymiais „Erasmus“ sistemoje ir grįžau į Vilnių kupinas geriausių išpūdžių“, – prisimena Tadas, iš pradžių vis dėlto nerimavęs, kaip seksis studijuoti sudėtingus teisinius dalykus vokiečių kalba.

Tadas, Vilniaus universitetas

Klausiamas, ko galėtų palinkėti tiems, kurie planuoja rinktis studijas arba praktiką pagal „Erasmus+“ programą užsienyje, Tomas nedvejodamas atsakė, kad visiems rekomenduotų išsikelti ambicingus tikslus ir nebijoti priimti naujų gyvenimo išbandymų, nes visos baimės yra tik iliuzija. Jo manymu, būtina pasinaudoti galimybėmis, nes jei tikrai ko nors nori, viskas yra įmanoma.

Tomas,
Lietuvos sporto universitetas

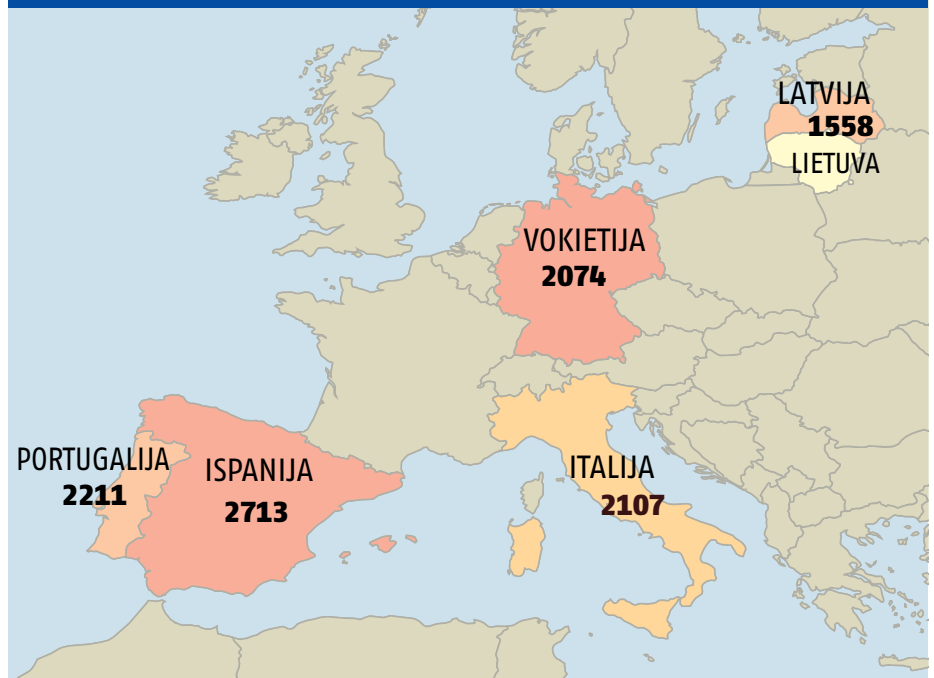
„Svarbiausia nebijoti ir pasiryžti. Atrodo, jog keliauti vienam į svetimą šalį, kur kalbama kita kalba, yra labai baisu, tačiau baisu visiems. Net jei išvyksi vienas, niekuomet nebūsi vienas. Be to, bus dar 20, 30 ar 100 kitų lygiai tokių pat vienu žmonių iš skirtingų pasaulio kampelių, kurie jau po pirmos dienos taps draugais amžiams. Tokia galimybė nepasinaudoti yra kvaila, nes tai, ką patiri išvykęs, yra nepakartojama ir žodžiais nenupasakojama, to neperteiks jokios fotografijos ir neprašys jokios knygos. Ne veltui sakoma „Once „Erasmus“, always „Erasmus“, nes tai išliks širdyje visam gyvenimui. Patikėkit, juokstės prisiminę, kaip iš pradžių bijojote, o atėjus laikui išvykti verksite, nes nenorėsite grįžti namo. Žinau, nes pati tai patyriau.“

Karolina,
Vytauto Didžiojo universitetas

„Vienu ar kitu atveju, turint negalia, vyksti pagal „Erasmus+“ mainų programą tikrai verta. Svarbiausia prieš priimant šį sprendimą pasidomėti apie dominančio universiteto galimybes priimti žmogų, turintį vienokią ar kitokią negalia, svarbu išsiaiškinti apie gyvenamąją vietą, kuri būtų pritaikyta, pasidomėti apie galimybę gauti papildomą finansavimą, jei tik jis būtinas asmeniniams poreikiams. Reikia tiesiog išdrįsti išeiti iš komforto zonos ir patirti naujų išpūdžių.“

Ieva, Vilniaus universitetas

VYKDAMI Į „ERASMUS+“ LIETUVIAI DAŽNIAUSIAI RENKASI ŠIAS ŠALIS (2014–2020 M. DUOMENYS)

„ERASMUS+“ PROGRAMOS DALYVIAI TEIGIA:

76 %

Igijo profesinių žinių ir įgūdžių

90 %

Atsirado didesnis pasitikėjimas savimi

27 %

Susirado savo gyvenimo partnerį

87 %

Pagerino bendravimo ir komunikacijos įgūdžius

99 %

Susirado naujų draugų iš kitų pasaulio šalių

2014–2020 M. „ERASMUS+“ STUDIJŲ GALIMYBE PASINAUDOJO

21 860 studentų

Pirmoji vieta tarp programoje dalyvaujančių šalių!

Programoje dalyvavę Lietuvos studentai sudaro didžiausią populiacijos dalį, lyginant su kitomis šalimis

0,8 %

Šaltinis: Europos Komisijos informacinė sistema, 2020 06 10

Universiteto reakcija į COVID-19 – tūkstančiai eurų studentams paremti

Solidarumas su savo studentais ir jų šeimomis, taip pat prieinamos studijos visiems gabiems studentams be išimties – tokios filosofijos jau ne vienus metus laikosi Klaipėdoje įsikūręs ir studentų iš daugiau kaip pusšimčio pasaulio valstybių turintis LCC tarptautinis universitetas.

Kasmet per pusę milijono eurų įvairioms paramos iniciatyvoms ir stipendijoms skirianti aukštoji mokykla COVID-19 krizės akivaizdoje šio fondo ne tik nesumažino, bet ir gerokai padidino.

Studentams jau išdalinta daugiau nei 600 tūkst. eurų paramos, 100 tūkst. eurų skirta naujoms stipendijoms ir įmokų atidėjimo programoms, taip pat visi be išimties studentai už artėjančius akademinius metus mokės 10 proc. mažesnes studijų įmokas. Taip bendra finansinė parama studentams išaugo beveik iki milijono eurų.

Lėšų stoka – ne kliūtis

Šiaurės Amerikoje įprastą išsilavinimo, studijų organizavimo ir vadybos modeli sėkmingai Lietuvoje pritaikęs LCC tarptautinis universitetas, netrukus švesiantis veiklos trisdešimtmetį, iš tenyškčių universitetų perėmė ir studijų finansavimo bei finansinės paramos tradicijas.

Akademinio pažangumo stipendijos skiriamos akademiškai stipriems studentams, tuo metu finansinė pagalba skiriama individualiai, atsižvelgiant tiek į studentų pažangumą, tiek į šeimos finansinę situaciją.

„Taip universiteto durys plačiai atsi-
veria visiems, kurie atitinka mūsų aukš-
tus stojimo kriterijus, nepriklausomai
nuo jų šeimų finansinių pajėgumų, – sa-
kė LCC tarptautinio universiteto rektorė
dr. Marlene Wall. – Universitetas nuolat
skirdavo, skiria ir skirs daug lėšų ga-
biems ir finansinškai jautriems stude-
ntams remti, nes manome, kad lėšų sto-

ka niekada neturėtų tapti kliūtimi siekti savo svajonių ir užsibrėžtų tikslų.“

Kad kasmet galėtų skirti mažiausiai 500 tūkst. eurų finansinei paramai, LCC yra įkūręs specialų fondą, prie kurio svariai prisideda ir universiteto rėmėjai visame pasaulyje.

Asmenines stipendijas skiria ne tik pavieniai mecenatai, absolventai ir tarptautinės sudėties LCC direktorių tarybos nariai, bet ir įvairios organizacijos iš viso pasaulio.

Tai suteikia galimybę finansiškai jautriems studentams kompensuoti nuo 10 iki 100 proc. studijų kainos.

Fondas padidintas 100 tūkst. eurų

Šiomet, vos prasidėjus COVID-19 sukeltai globaliai krizei, tapo aišku, kad dėl jos gali nukentėti studentų ir jų šeimų finansai. Be to, per šimtą studentų neteko galimybės per vasaros atostogas išvykti dirbti į užsienį pagal universiteto kuriojamą programą „Work & Travel“ ir taip užsidirbti pinigų studijoms apmokėti.

„Todėl buvo nuspręsta operatyviai imtis priemonių. Vien metinis finansinės paramos fondas buvo iškart padidintas 100 tūkst. eurų. Nedelsiant pristatytos ir naujos iniciatyvos, kurios turi padėti į keblią finansinę situaciją patekusiems arba ekonominius pandemijos padarinius dar tik pajausiantiems studentams ir jų šeimoms. Papildomai buvo pasiūlyta 10 proc. nuolaida studijų įmokoms už 2020–2021 akademinius metus visiems universiteto studentams. Vien šios ini-

ciatyvos vertė siekia per 200 tūkst. eurų“, – apie naujoves pasakojo dr. M.Wall.

Kelias kartus buvo padidintas ir nenumatytoms aplinkybėms skirtas fondas, kurio lėšomis jau daugelį metų galėjo naudotis į keblią finansinę padėtį netikėtai patekę studentai, pavyzdžiui, darbo staiga netekus vienam iš jų šeimos maitintojų.

Taip pat įsteigtas ir 100 tūkst. eurų įmokų atidėjimo fondas. Šiam fondui pinigų skyrė LCC direktorių tarybos pirmininkas,

verslininkas iš JAV Johnas McQuaigas, iniciatyvą skyres ir fondą pavadinęs savo tėvo Douglaso J.McQuaigo vardu.

„Šiuo pasauliu ir Lietuvai nelengvu laikotarpiu privalome ne tik užtikrinti sklandų universiteto darbą, bet ir pasirūpinti, kad visi studentai turėtų galimybę rudenį sugrįžti studijuoti, o naujų studentų ne tik nesumažėtų, bet ir padaugėtų“, – teigė universiteto rektorė dr. M.Wall.

Ukrainietė studijuoja nemokamai

Geriausiai LCC tarptautinio universiteto studijų finansavimo sistemos efektyvumą atskleidžia konkretūs šiomis priemonėmis pasinaudojusių studentų pavyzdžiai.

Vos tik įstojusi į šį universitetą ukrainietė Julija Rusianovska iškart gavo specialų Jaunojo mokslininko iš Ukrainos apdovanojimą, kuris garantavo jai net 90 proc. studijų įmokos kompensavimą. Be šio apdovanojimo, mergina dar gavo ir Rektoriaus lyderystės stipendiją, o tai ukrainietei užtikrino galimybę ateinančius trejus metus universitete studijuoti nemokamai.

„Ši parama man leido koncentruotis į studijas, judėti savo svajonių link ir visiškai nejausti nerimo ir spaudimo dėl to, kaip su šeima sugebėsime susimokėti už studijas“, – pasakojo J.Rusianovska, gavusi net dvi LCC tarptautinio universiteto įsteigtas stipendijas.

Ką tik bakaluro studijas baigusi mergina jau yra priimta į magistro studijas Fordhamo universitete Niujorke. ■

Kineziterapija: studijos, kurios nenuvils

Ne sportiškumas ir stiprumas, bet mokantis įgytos žinios ir judesių tikslumas lemia kineziterapijos sėkmę. Tai specialybė, kurią įgijusieji vieniems pacientams padeda įveikti skausmą, kitiems – sustiprėti po traumų ar sunkių ligų, trečiams – tiesiog atgauti jėgas.

Audronė URVELYTĖ

Ateinantys mokslo metai bus antri, kai Alytaus kolegija Inžinerijos ir biomedicinos fakultete pakvies studijuoti kineziterapijos – gydymo judesiu.

Tai specialybė, kurios poreikis sparčiai didėja, o šios aukštosios mokyklos parengta studijų programa gavo aukščiausius įvertinimus.

Įsidarbinti – didelės galimybės

Pasak Alytaus kolegijos direktoriaus pavaduotojo strateginėms partnerystėms, atliekančio Inžinerijos ir biomedicinos fakulteto dekaną funkcijas Sigitą Naruševičiaus, kineziterapijos studijų programa buvo kuriama įvertinus jos poreikį bei galimybių įsidarbinti regione barometrą: buvo konsultuojamasi su Pietų Lietuvoje veikiančiomis sveikatos priežiūros bei reabilitacijos įstaigomis, taip pat su Užimtumo tarnyba.

Pastaruoju metu ir Druskininkuose, ir Birštone statomos naujos sanatorijos ir SPA centrai, Alytaus regione plėtojamos integralios slaugos paslaugos, kurias teikiant būtini kineziterapeutai. Šioms įstaigoms labai trūksta specialistų, kurie ne tik dirbtų, bet ir gyventų šioje regione.

Bet iki pat 2019-ųjų rudens nei Alytaus, nei Marijampolės apskrityse kineziterapeutai nebuvo rengiami.

„Pastaruoju metu šių specialistų poreikis sparčiai didėja. Viena, plečiasi SPA verslas, kuriame kineziterapijai skiriama daug dėmesio. Antra, keičiantis demografinėi situacijai – gerėjant sveikatos apsaugai ir ilgėjant žmonių amžiui, didėja ir kineziterapijos paslaugų poreikis, nes kineziterapeutas – pirmasis specialistas, kuris padeda įveikti skausmą po traumų, ligų, operacijų ar atsirandantį senstant organizmui“, – paaiškino S.Naruševičius.

Svarbus rodiklis ir kineziterapeutų skaičius. Lietuvoje vienas specialistas tenka 4700 gyventojų, Estijoje – 3500, Italijoje – 1450, Švedijoje – 600. Taigi mūsų šalyje jų dar labai trūksta, o įsidarbinimo galimybės – didelės.

Alytaus kolegijos kineziterapijos studijų absolventai galės dirbti įvairių lygių asmens sveikatos priežiūros įstaigose, ambulatorijose, poliklinikose, slaugos ligoninėse, sanatorijose, sporto klubuose, šeimos sveikatos klinikose ir kitur.

„Vis daugiau žmonių darbo dieną leidžia prie kompiuterių, o toks darbo pobūdis daro neigiamą poveikį kaulų ir raumenų sistemai. Taigi kineziterapijos paslaugų poreikis ir toliau augs, absol-

ventų įsidarbinimo galimybės ir toliau didės“, – neabejojo S.Naruševičius.

Konsultuoja garsus išėjus

Pasak S.Naruševičiaus, rengiant kineziterapijos studijų programą metodinę paramą teikė pasaulyje garsus kineziterapeutas, buvęs alytiškis Shmuelis Tatzas, gyvenantis ir dirbantis Niujorke.

„Tai mano tėvų bendraamžis, o ir mūsų kolegijos viena dėstytojų vaikystėje gyveno su juo kaimynystėje. Taigi svarbūs saitai Shmueliui iki šiol padėjo išsaugoti sąsajas su gimtine. Jis kasmet atvyksta į Lietuvą. Būtent jo paprašiau, kad kuriant studijų programą jis mus konsultuotų. Po pernykščio vizito jis įkūrė savo paramos fondą, kurio lėšomis bus remiami menininkai, kuriems reikia kineziterapeutų pagalbos, taip pat geriausi kineziterapijos specialybės studentai“, – sakė S.Naruševičius.

Taigi, atsižvelgus į studijų programos konsultantų rekomendacijas, studijų procese taikomos lazerių technologijos dėstant muzikos terapijos, fizioterapijos, hidroterapijos, fitoterapijos kursą. Ateityje, kai nebeliks koronaviruso pandemijos sukeltų suvaržymų, Sh.Tatzas atsiųs į kolegiją dėstyti ir savo specialistų.

Perėmė Vokietijos modelį

Dar viena būsimiems studentams svarbi žinia – formuojant kineziterapeuto profilį remtasi Vokietijos „Weserbergland“ klinikos patirtimi.

„JAV bei Europos kineziterapijos mokykloms skiriasi. Amerikiečiai daugiau dėmesio skiria emocinei paciento būsenai, europiečiai – skausmo kilmei, jam gydy-

PIRMIAUSIA – ŽINIOS, PO TO – PRAKTIKA

● Teorinėms kineziterapijos žinioms įtvirtinti praktikoje įdiegta Simuliacinių mokymų integracijos valdymo sistema – tokią laboratoriją, skirtą pirmosios pagalbos įgūdžiams įgyti, Lietuvoje turi tik Alytaus kolegija. Studentai, susiskirstę grupėmis po tris, joje atlieka gaivinimo manipuliacijas su muliažais, o tai nuotoliniu būdu stebi Krizių tyrimo centras Kaune.

● Alytaus kolegija pirmoji Lietuvoje gavo Sveikatos apsaugos ministerijos pritarimą Kineziterapijos studijų programai vykdyti.

● Pasikeitus kineziterapijos paslaugų licencijavimo tvarkai bus leidžiama šių paslaugų teikimu užsiimti ir fiziniams asmenims. Taigi jau pirmos laidos absolventai turės galimybę verstis privačia kineziterapijos veikla.

ti. Aš pats nagrinėjau įvairių šalių kineziterapijos mokyklas, kol apsisostojome ties Vokietija“, – pasakojo S.Naruševičius.

Pagal „Weserbergland“ klinikoje įdiegtą pacientų saugos programą ypač daug dėmesio skiriama ligas sukeliančių mikroorganizmų pernešimo prevencijai. Per visas kineziterapijos procedūras naudojami moderniausi dezinfekcijos metodai ir priemonės. Išskirtinis dėmesys klinikoje tenka ir pacientų bei personalo dvasinei gerovei. Joje taikoma tokia specialistų rengimo sistema, pagal kurią bendradarbiaujama su aukštojo mokslo institucijomis, rengiančiomis kineziterapijos specialistus. Tokią pat norima sukurti ir Lietuvoje. ■

ALYTAUS KOLEGIJA
KOKYBIŠKOS IR PERSPEKTYVIOS STUDIJOS

STUDIJŲ PROGRAMOS

INŽINERIJOS MOKSLAI - Automobilių transporto inžinerija - Statinių inžinerinės sistemos	INFORMATIKOS MOKSLAI - Informacinių sistemų technologijos - Multimedija ir vizualinė komunikacija	VERSLO IR VIEŠOJI VADYBA - Įmonių administravimas - Transporto ir logistikos verslas - Verslo vadyba Specializacijos: marketingo vadyba, rekreacija ir turizmo vadyba, sporto vadyba
SVEIKATOS MOKSLAI - Bendrosios praktikos slauga - Kineziterapija	TECHNOLOGIJŲ MOKSLAI - Maisto produktų technologija	

KONSULTUOKIS
priemimas@akolegija.lt

PASKAMBINK
(8 315) 65 013
(8 687) 80 574
(8 687) 80 571

NARŠYK
www.alytauskolegija.lt
fb.com/alytauskolegija.lt

LCC INTERNATIONAL
UNIVERSITY

Tarptautiškiausias
universitetas Lietuvoje

+37046310460
www.lcc.lt

A BRAVE STEP INTO THE WORLD

Išankstinis stojimas vyksta jau dabar.
Stojant reikia pateikti 10–12 klasių
metinius pažymius.